

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/22600,Osrodek-Odosobnienia-w-Swidnicy.html>
19.05.2024, 13:15

Ośrodek Odosobnienia w Świdnicy

Hasło wydrukowane w **Tom III**

Ośrodek Odosobnienia w Świdnicy, funkcjonował 13 XII 1981 – 8 I 1982 w działającym od l. 80. XIX w. AŚ. Budynek penitencjarny więzienia został wzniesiony w latach 1879–1882. W okresie stanu wojennego jednostką kierował naczelnik mjr Waclaw Eilmes, który jednocześnie pełnił funkcję komendanta ośrodka.

Świdnicki areszt był więzieniem o zastrzonym rygorze z murami otoczonymi drutem kolczastym i strażnikami, gdzie służbę pełnili uzbrojeni funkcjonariusze. Pierwszych internowanych przywieziono zaraz po północy 13 XII 1981, zanim jeszcze zjawili się wszyscy wezwani w trybie alarmowym funkcjonariusze Służby Więziennej. Wśród zatrzymanych byli działacze „S” z woj. wałbrzyskiego. 14 XII 1981 przetrzymywano 51 osób, 20–22 XII – 82, 26 XII – 77; łącznie w ośrodku przetrzymywano co najmniej 90 osób, w tym kilka kobiet (m.in. Elżbietę Kwiatkowską-Wyrwisz, Lidie Łukasik, Marię Skowronek, Ludmiłę Walugę).

Internowani pocz. zostali umieszczeni w celach znajdujących się na parterze budynku penitencjarnego z in. skazanymi, nast. przeniesiono ich do oddzielnego pawilonu, gdzie zyskali więcej swobody. Do pracy z przetrzymywanymi przydzielono wychowawcę, ppor. Marka Żywickiego, komendantem pawilonu był st. sierż. Zygmunt Kałuża.

Szczególnie trudne były pierwsze dni internowania, kiedy to uwięzieni praktycznie nie opuszczali cel. Nie znali nawet przyczyny zatrzymania, ponieważ nie wręczono im decyzji o internowaniu. Dodatkowo zawieszono zostały spacery, które zgodnie z regulaminem przysługiwały internowanym codziennie. Bezprawna izolacja w areszcie stała się powodem pierwszego protestu głodowego rozpoczętego 15 XII 1981 przez Stanisława Boguckiego. W kolejnych dniach do

głodówki przyłączyli się Tadeusz Romanowski, Janusz Romaniszyn, Teofil Frankowski i Andrzej Kalbara.

22 XII 1981 wizytę duszpasterską złożyli w ośrodku [księża](#) Andrzej Białecki i Augustyn Olecki z miejscowej parafii. Duchowni odwiedzili opozycjonistów także w wigilię Świąt Bożego Narodzenia.

Pod koniec XII 1981 zdecydowano o przeniesieniu internowanych do jednostek penitencjarnych o złagodzonej charakterze i lepszych warunkach socjalno-bytowych. 7 I 1982 rozpoczęto likwidację świdnickiego ośrodka; pierwszych internowanych przewieziono do Kamiennej Góry, kolejnych kilkudziesięciu trafiło tam nast. dnia.

Bartłomiej Perlak

[Region Dolny Śląsk, Świdnica](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)